

Zitting 1982–1983

11 932

Herziening van de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de Beginselenwet gevangeniswezen en enkele andere wetten omtrent de maatregel van terbeschikkingstelling en enige andere onderwerpen die met de berechting van geestelijk gestoorde delinquenten samenhangen

Nr. 11

TWEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 4 november 1982

In het gewijzigd ontwerp van wet worden de volgende wijzigingen aangebracht.

I

Artikel I wordt als volgt gewijzigd.

1. In onderdeel A worden de volgende wijzigingen aangebracht:

In artikel 13, eerste lid, wordt na de woorden «kan worden geplaatst in een» ingevoegd: justitiële

In het tweede lid wordt na de woorden «met redenen omkleed» ingevoegd: , gedagtekend

2. De onderdelen E en F vervallen.

3. De letter boven onderdeel G wordt gewijzigd in E. In dit onderdeel wordt in plaats van «36c» gelezen: 36e

4. De letter boven onderdeel H wordt gewijzigd in F. In dit onderdeel wordt de volgende wijziging aangebracht.

Artikel 37, tweede lid, wordt gelezen:

De rechter geeft een last als bedoeld in het eerste lid slechts nadat hij zich een met redenen omkleed, gedagtekend en ondertekend advies heeft doen overleggen van een psychiater die de betrokkene ten hoogste een half jaar voor de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting in een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden of een ander psychiatrisch ziekenhuis, dan wel in een inrichting tot klinische observatie bestemd, heeft onderzocht.

5. De letter boven onderdeel I wordt gewijzigd in G. In dit onderdeel worden de volgende wijzigingen aangebracht.

a. Artikel 37a aanhef en onder 1 wordt gelezen: het door hem begane feit een misdrijf is waarvoor krachtens artikel 67, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering voorlopige hechtenis is toegelaten en,

b. In artikel 37b komt de tweede volzin te luiden: Hij geeft een zodanig bevel slechts nadat hij zich een met redenen omkleed, gedagtekend en ondertekend advies heeft doen overleggen van een psychiater die de betrokkene ten hoogste een half jaar voor de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting in een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden of een ander psychiatrisch ziekenhuis dan wel in een inrichting tot klinische observatie bestemd, heeft onderzocht.

c. In artikel 37c, derde lid, wordt het woord «bijzondere» geschrapt.

d. In de artikelen 38, 38a en 38b worden de woorden «voorwaarden» en «voorwaarde» telkens vervangen door onderscheidenlijk: aanwijzingen en aanwijzing; in de tweede volzin van het tweede lid en in het vierde lid van artikel 38a worden de woorden «gesteld» en «gestelde» vervangen door: gegeven

e. In artikel 38c wordt de tweede volzin gelezen: Hij geeft een zodanig bevel slechts nadat hij zich een met redenen omkleed, gedagtekend en ondertekend advies heeft doen overleggen van een psychiater die de betrokkene ten hoogste een half jaar voor de aanvang van het onderzoek in raadkamer in een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden of een ander psychiatrisch ziekenhuis, dan wel in een inrichting tot klinische observatie bestemd, heeft onderzocht.

f. Artikel 38f, tweede lid, wordt als volgt gelezen.

In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, aanhef en onder a, loopt de termijn van de terbeschikkingstelling wel indien de ter beschikking gestelde:

a. krachtens een last als bedoeld in artikel 13 of ingevolge het bepaalde bij en krachtens de Beginselenwet gevangeniswezen in een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden of in een ander psychiatrisch ziekenhuis is opgenomen, tenzij hij zich langer dan een week achtereens ongeoorloofd ophoudt buiten die inrichting of dat ziekenhuis;

b. nadat de termijn van de terbeschikkingstelling een aanvang heeft genomen, op grond van een rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis is opgenomen, tenzij hij zich langer dan een week achtereens ongeoorloofd ophoudt buiten dat ziekenhuis.

g. In artikel 38g, derde lid, wordt het gestelde onder a gelezen:

a. wanneer het belang van de veiligheid van anderen of van de algemene veiligheid van personen of goederen, dan wel, wanneer toepassing is gegeven aan artikel 38e, het belang van de veiligheid van anderen, of van de algemene veiligheid van personen, naar zijn oordeel de beëindiging eist;

h. In artikel 38h worden de woorden «of onvoorwaardelijk» geschrapt.

i. Artikel 38i wordt gelezen:

De Minister van Justitie kan te allen tijde een terbeschikkingstelling beëindigen.

Een terbeschikkingstelling vervalt bij het onherroepelijk worden van een rechterlijke uitspraak waarbij dezelfde persoon wederom ter beschikking wordt gesteld.

6. De letters boven de onderdelen J, K en L worden gewijzigd in onderscheidenlijk H, I en J.

7. De letter boven onderdeel M wordt gewijzigd in K. In dit onderdeel worden de volgende wijzigingen aangebracht.

a. Aan artikel 90 quinquies wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

Onder justitiële inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden wordt verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 37d, eerste lid, onder a

waarvan de verpleegkosten vanwege de Minister van Justitie worden vergoed op grond van een door hem goedgekeurde inrichtingsbegroting, dan wel een inrichting als bedoeld in artikel 37d, eerste lid, onder b waarvan de algehele exploitatiekosten ten laste van het departement van justitie komen.

b. In artikel 90 sexies wordt na de woorden «erkende of» ingevoegd: in overeenstemming met de Minister van Justitie.

II

Artikel II wordt als volgt gewijzigd.

1. Na onderdeel H wordt ingevoegd een nieuw onderdeel H.1., luidende:

H.1.

In artikel 451a wordt in plaats van «rijksasyl voor psychopaten» gelezen: justitiële rijksinrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden, als bedoeld in artikel 90 quinquies van het Wetboek van Strafrecht.

2. In onderdeel N worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Artikel 509f wordt gelezen:

Artikel 509f. In deze titel wordt verstaan onder:

reclasseringsmedewerker: degene die door een instelling, aangewezen overeenkomstig artikel 38, 38b, 38g of 38h van het Wetboek van Strafrecht, is belast met het onderhouden van contact met de ter beschikking gestelde;

psychiatrisch ziekenhuis: een ziekenhuis, een inrichting of een afdeling daarvan als bedoeld in artikel 90 sexies van het Wetboek van Strafrecht;

psychiater: een geneeskundige als bedoeld in artikel 90 septies van het Wetboek van Strafrecht.

b. Artikel 509g wordt als volgt gewijzigd.

In het eerste lid wordt na «een in het bevel aan te wijzen psychiatrisch ziekenhuis of» ingevoegd: een inrichting tot klinische observatie bestemd, dan wel een

In het tweede lid wordt in plaats van «de officier van justitie» gelezen: het openbaar ministerie

Na het tweede lid wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

Indien het bevel is gegeven met het oog op een beslissing inzake toepassing van artikel 38c van het Wetboek van Strafrecht, wordt, in het geval dat de ter beschikking gestelde geen bekende verblijfplaats heeft of zich buiten Nederland ophoudt, de termijn van de terbeschikkingstelling geschorst tot het tijdstip waarop de tenuitvoerlegging van het bevel door het bekend worden van zijn verblijfplaats mogelijk is.

c. In artikel 509h, eerste lid, wordt in plaats van «Een terbeschikking gestelde kan, indien» gelezen: Een ter beschikking gestelde kan, indien te zijnen aanzien een bevel als bedoeld in artikel 509g is gegeven dan wel, indien

Het woord «gelast» in het eerste lid, wordt telkens vervangen door: bevelen

In het tweede lid wordt in plaats van «de door de Minister van Justitie aangewezen inrichting» gelezen: een door de Minister van Justitie aangewezen inrichting

d. Artikel 509j, tweede lid, wordt gelezen: Tot kennisneming van de vordering of het verzoek is bij uitsluiting bevoegd de rechtbank die in eerste aanleg heeft kennis genomen van het misdrijf ter zake waarvan de terbeschikkingstelling is gelast.

e. Artikel 509l wordt als volgt gewijzigd.

In de eerste volzin van het eerste lid wordt na de woorden «te doen dagvaarden» ingevoegd: of schriftelijk te doen oproepen.

In de tweede volzin van het eerste lid wordt na het woord «dagvaarding» ingevoegd: of oproeping

Aan het tweede lid wordt een tweede volzin toegevoegd, luidende: Het bepaalde bij en krachtens artikel 34 is van toepassing.

Na het tweede lid wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

De voorzitter kan in het belang van de geestelijke of lichamelijke gezondheid van de ter beschikking gestelde bepalen dat het inzien van geneeskundige en psychologische rapporten hem persoonlijk niet wordt toegestaan, maar uitsluitend aan een gemachtigde, die reclasseringsmedewerker, arts, advocaat of procureur is, dan wel van de voorzitter bijzondere toestemming heeft verkregen.

f. Artikel 509m wordt als volgt gewijzigd.

De eerste volzin van het eerste lid wordt gelezen: Het onderzoek van de zaak geschiedt in raadkamer.

In het derde lid wordt geschrapt: 275

g. In artikel 509n, eerste lid, wordt in plaats van «is met redenen omkleed» gelezen: is met redenen omkleed en wordt door de voorzitter en de griffier ondertekend.

h. Artikel 509o wordt als volgt gewijzigd.

In het derde en het vierde lid wordt in plaats van: «met redenen omkleed en ondertekend advies» gelezen: met redenen omkleed, gedagtekend en ondertekend advies

In het vierde lid wordt in plaats van «arts» gelezen: psychiater

i. Artikel 509p wordt gelezen:

Artikel 509p. Tot kennisneming van de vordering is bij uitsluiting bevoegd de rechtbank die in eerste aanleg heeft kennis genomen van het misdrijf terzake waarvan de terbeschikkingstelling is gelast. Artikel 509j, derde lid, is van toepassing.

j. Artikel 509s wordt als volgt gewijzigd:

In het eerste lid wordt de derde volzin geschrapt.

In het tweede lid wordt in plaats van «de artikelen 509l, eerste lid, en 509m» gelezen: de artikelen 509l en 509m.

Het derde lid wordt gelezen:

De rechtbank hoort, alvorens te beslissen, de ter beschikking gestelde Na het derde lid worden ingevoegd twee nieuwe leden, luidende:

Indien de ter beschikking gestelde niet in staat is voor het onderzoek te verschijnen, zal een van de leden van de rechtbank vergezeld door de griffier hem te zijnen verblijfplaats horen.

Indien de ter beschikking gestelde zich ophoudt in een ander arrondissement, kan de rechtbank het verhoor, bedoeld in het vorige lid, overdragen aan de rechtbank in dat arrondissement.

k. Artikel 509w wordt als volgt gewijzigd:

Het eerste lid wordt gelezen:

Op het onderzoek door het gerechtshof is artikel 509s, tweede, derde en vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

In het tweede lid wordt in plaats van «de procureur-generaal en de raadsman van de ter beschikking gestelde gehoord,» gelezen: de procureur-generaal, de ter beschikking gestelde en diens raadsman gehoord,

4. Na onderdeel 0 wordt ingevoegd een nieuw onderdeel 0.1, luidende:

0.1.

In artikel 591, laatste lid, wordt na de woorden «of van andere gevonniste personen» ingevoegd: , op de behandeling van vorderingen als bedoeld in de artikelen 509k en 509o of het beroep als bedoeld in artikel 509v

III

Artikel V wordt als volgt gewijzigd.

1. In onderdeel A wordt na de dubbele punt gelezen: justitiële rijksinrichtingen voor verpleging van ter beschikking gestelden.
2. In onderdeel D wordt na de dubbele punt gelezen: justitiële rijksinrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden
3. In onderdeel E wordt na de dubbele punt gelezen: justitiële rijksinrichting
4. In onderdeel F wordt na de dubbele punt gelezen: justitiële rijksinrichtingen
5. In onderdeel G wordt in artikel 13, tweede lid, onder c in plaats van «een rijksinrichting voor ter beschikking gestelden» gelezen: een justitiële rijksinrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden.

IV

Artikel VII wordt als volgt gewijzigd.

In onderdeel C wordt in het tweede lid in plaats van «38e» gelezen: 38f

V

Artikel IX wordt als volgt gewijzigd.

1. Het eerste lid wordt gelezen:
  1. In artikel 49, eerste lid, wordt in plaats van «artikel 37, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht» gelezen: artikel 37, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht
  2. Het eerste, tweede, derde en vierde lid, worden vernummerd tot onderscheidenlijk tweede, derde, vierde en vijfde lid.

Toelichting

Artikel I

1. Zoals in de nota naar aanleiding van het eindverslag in paragraaf 3 werd uiteengezet, kan een tot gevangenisstraf veroordeelde delinquent krachtens *artikel 13 Sr.* worden overgeplaatst naar een rijksinrichting of naar een particuliere inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden. Deze mogelijkheid is echter beperkt tot inrichtingen die onder verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie werkzaam zijn, daar slechts zodanige inrichtingen mede kunnen worden bestemd voor de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen. Aangezien ingevolge artikel 37d Sr. de Minister van Justitie elk psychiatrisch ziekenhuis kan aanwijzen als een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden, dient in de wet duidelijk tot uitdrukking te worden gebracht dat degenen die tot een vrijheidsstraf zijn veroordeeld, op grond van artikel 13 Sr. slechts naar bepaalde aangewezen particuliere – en rijksinrichtingen kunnen worden overgebracht. Deze inrichtingen worden ter onderscheiding van andere inrichtingen die door de Minister van Justitie zijn aangewezen voor de verpleging van ter beschikking gestelden «justitiële inrichtingen voor verpleging van ter beschikking gestelden» genoemd. In de bij deze tweede nota van wijzigingen voorgestelde aanvulling op artikel 90quinquies wordt dit begrip omschreven.
2. Het vervallen van de onderdelen E en F houdt verband met de verwerking van de in die onderdelen voorgestelde wijzigingen in het gewijzigde ontwerp van de Wet vermogenssancties (kamerstuk 15 012, nr. 7).
3. Deze correctie betreft de verwerking van een inmiddels in het Wetboek van Strafrecht aangebrachte verlettering.

4. In het vierde lid wordt een wijziging van de redactie van *artikel 37, tweede lid, Sr.* voorgesteld waardoor de strekking van dit artikel beter tot uitdrukking wordt gebracht, t.w. dat het in deze bepaling bedoelde advies van de psychiater niet ouder mag zijn dan een half jaar. Door aan de in deze bepaling genoemde inrichtingen toe te voegen «een inrichting tot klinische observatie bestemd» wordt voorzien in de mogelijkheid het in het wetsontwerp verplicht gestelde psychiatrische onderzoek in een psychiatrische observatiekliniek te doen verrichten. Zoals bekend, vindt een groot deel van de psychiatrische observaties van verdachten in de psychiatrische observatiekliniek van het gevangeniswezen, het Pieter Baan Centrum, plaats. Deze praktijk dient in de toekomst voortgezet te kunnen worden.

Het psychiatrische advies dient gedagtekend te zijn in verband met de gestelde termijn; artikel 37, tweede lid, Sr. is derhalve met dit formele vereiste aangevuld.

5. Onder a. In het vijfde lid wordt in *artikel 37a Sr.* een correctie aangebracht op de omschrijving van de categorie van misdrijven waarvoor terbeschikkingstelling kan worden gelast. De nu voorgestelde omschrijving beperkt de categorie door slechts naar het eerste lid van artikel 67 van het Wetboek van Strafvordering te verwijzen en niet tevens naar de misdrijven bedoeld in het tweede lid van dat artikel.

5. Onder b. De voorgestelde wijziging in de redactie van *artikel 37b Sr.* betreft dezelfde verduidelijking en aanvulling als de wijziging voorgesteld met betrekking tot artikel 37, tweede lid, Sr.

5. Onder c. Blijkens de memorie van toelichting (blz. 13, tweede kolom) was in het oorspronkelijke wetsontwerp in *artikel 37c Sr.* het woord «bijzondere» aan «beperkingen» toegevoegd om het mogelijk te maken aan ter beschikking gestelden verdergaande beperkingen op te leggen dan aan verpleegden in andere psychiatrische ziekenhuizen. Daargelaten of aan een dergelijk onderscheid behoefte zal bestaan, kan worden gesteld dat door de ontkoppeling van het ontwerp van Wet b.o.p.z. en het onderhavige wetsontwerp de toevoeging in elk geval overbodig is geworden.

5. Onder d. Door in de *artikelen 38 en 38a Sr.* «voorwaarde(n)» te vervangen door «aanwijzing(en)» wordt het karakter van de terbeschikkingstelling zonder verpleging beter tot uitdrukking gebracht. Anders dan in geval van een in het geldende recht opgelegde voorwaardelijke terbeschikkingstelling, zal ingevolge de toekomstige regeling niet een vordering kunnen worden ingesteld om alsnog de verpleging van overheidswege te bevelen, uitsluitend op de grond dat niet aan de «voorwaarde(n)» als bedoeld in de artikelen 38 en 38a Sr. van het gewijzigd ontwerp van wet, is voldaan.

5. Onder e. De voorgestelde wijziging van *artikel 38c Sr.* komt overeen met de voorgestelde wijziging in artikel 37, tweede lid, Sr.

5. Onder f. Voor een goed begrip van de voorgestelde aanvulling van artikel 38f, tweede lid, onder a, Sr. zij opgemerkt dat dit tweede lid onder a de volgende strekking heeft.

Wanneer een tot een vrijheidsstraf veroordeelde delinquent die tevens ter beschikking werd gesteld, in het kader van de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf in een psychiatrische inrichting wordt geplaatst, gaat, in afwijking van het eerste lid, de termijn van de terbeschikkingstelling wél lopen. In dat geval lopen de termijnen van de gevangenisstraf en van de terbeschikkingstelling naast elkaar.

In het tweede lid (oud) van artikel 38f Sr. van het gewijzigd ontwerp wordt met het oog op het lopen van de termijn van de terbeschikkingstelling slechts de overplaatsing op grond van artikel 13 Sr. vermeld. Deze overplaatsing kan zoals in de toelichting op artikel 13 reeds werd uiteengezet, uitsluitend geschieden door opnemings in een justitiële inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden. Daarnaast is echter ook overplaatsing vanuit de gevangenis naar een (niet justitiële) inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden of naar een ander psychiatrisch ziekenhuis mogelijk, welke overplaatsing ingevolge artikel 47 van de

Gevangenismaatregel slechts kan geschieden hetzij met medewerking van de gedetineerde, hetzij met machtiging van de burgerlijke rechter. Ook in dat geval zal dus, indien de gedetineerde tevens ter beschikking was gesteld, de termijn van de terbeschikkingstelling naast die van de gevangenisstraf lopen. In het voorgestelde nieuwe tweede lid aanhef en onder a, is met voormelde mogelijkheid rekening gehouden.

Voorts bestaat de mogelijkheid dat een ter beschikking gestelde die van overheidswege wordt verpleegd, naar een ander psychiatrisch ziekenhuis wordt overgeplaatst met machtiging van de burgerlijke rechter, bij voorbeeld omdat hij psychotisch is. De termijn van de terbeschikkingstelling loopt dan, zoals ook in artikel 39, derde lid, van het oorspronkelijke ontwerp was bepaald, gewoon door. Dit is eveneens een afwijking van het bepaalde in het eerste lid, aangezien door deze overplaatsing de ter beschikking gestelde zijn vrijheid uit anderen hoofde wordt ontnomen.

Als ongeoorloofde afwezigheid in de zin van artikel 38f Sr. wordt ook beschouwd afwezigheid op grond van detentie ondergaan in het buitenland al dan niet na ongeoorloofde afwezigheid hier te lande.

5. Onder g. De aanvulling van artikel 38g Sr. houdt verband met het toetsingscriterium dat ingevolge artikel 38e onder 2 dient te worden gehanteerd bij verlenging van de termijn van de terbeschikkingstelling, indien de totale duur van de terbeschikkingstelling door die verlenging de periode van zes jaar te boven zou gaan. Gevaar voor de algemene veiligheid van goederen kan voor die verlenging geen grond zijn. Ten aanzien van de beëindiging van het proefverlof dient uiteraard hetzelfde te gelden.

In dit verband zij nog het volgende opgemerkt. Zoals reeds in de nota naar aanleiding van het eindverslag in verband met de terbeschikkingstelling zonder verpleging werd aangestipt, is ook in het kader van de begeleiding van ter beschikking gestelden aan wie proefverlof is verleend, de rapportage van de reclassering onmisbaar.

6. Onder h en i. Ingevolge *artikel 38h Sr.* van het gewijzigde ontwerp van wet is de Minister van Justitie bevoegd de verpleging van overheidswege voorwaardelijk of onvoorwaardelijk te beëindigen.

Bij onvoorwaardelijke beëindiging vervalt ingevolge *artikel 38i Sr.* onder b de terbeschikkingstelling. In het gewijzigde wetsontwerp ontbreekt echter de bevoegdheid van de Minister van Justitie ook de minder ingrijpende modaliteit van de maatregel, te weten terbeschikkingstelling zonder verpleging, tussentijds te beëindigen. Voorgesteld wordt in deze mogelijkheid te voorzien door in artikel 38i te bepalen dat de Minister van Justitie te allen tijde een terbeschikkingstelling kan beëindigen. De bepaling betreffende de onvoorwaardelijke beëindiging van de verpleging in *artikel 38h, eerste lid*, en de daarmee samenhangende bepaling in artikel 38i onder b betreffende het vervallen van de terbeschikkingstelling door onvoorwaardelijke beëindiging van de verpleging, kunnen worden geschrapt.

Het spreekt vanzelf dat voor de uitoefening van de bevoegdheid van de Minister van Justitie tot beëindiging van een terbeschikkingstelling zonder verpleging, de rapportage van de begeleidende reclasseringsinstelling onmisbaar is.

7. De voorgestelde aanvulling van *artikel 90 quinquies Sr.* kwam reeds aan de orde naar aanleiding van de wijziging van artikel 13 Sr. In het nieuwe tweede lid worden de particuliere – en de rijksinrichtingen voor verpleging van ter beschikking gestelden omschreven die behoren tot de justitiële inrichtingen voor verpleging van ter beschikking gestelden.

In *artikel 90 sexies Sr.* is ingevoegd: «in overeenstemming met de Minister van Justitie», daar de aanwijzing van psychiatrische ziekenhuizen ook in overeenstemming met de Minister van Defensie kan geschieden.

Artikel II

1. Deze bepaling voorziet in een terminologische aanpassing in *artikel 45 1a Sv.*

1. Onder a. In *artikel 509f Sv.* worden nog enige omschrijvingen toegevoegd die wel in het Wetboek van Strafrecht zijn opgenomen, maar in het Wetboek van Strafvordering ontbreken.

2. Onder b. Met betrekking tot de aanvulling in *artikel 509 q, eerste lid Sr.*, zij verwezen naar de toelichting op de wijziging van artikel 37, tweede lid, Sr. in verband met psychiatrische observatie.

In het *tweede lid* dient het openbaar ministerie te worden vermeld, in plaats van de officier van justitie, daar de procedure ook kan plaatsvinden ten overstaan van een Hof.

De bepaling inzake schorsing van de termijn van terbeschikkingstelling in het *nieuwe derde lid* van artikel 509g Sv. heeft betrekking op voortvluchtigheid van de ter beschikking gestelde, nadat het bevel tot overbrenging ter observatie is gegeven.

2. Onder c. In *artikel 509h, eerste lid, Sv.* is eveneens met het oog op voortvluchtigheid van de ter beschikking gestelde, nadat het bevel tot overbrenging ter observatie is gegeven, de bevoegdheid tot aanhouding geregeld.

De vervanging van «gelast» door «bevolen» in het eerste lid strekt ertoe de terminologie van het wetsontwerp consequent door te voeren.

In het *tweede lid* is «de inrichting» vervangen door «een inrichting», daar hervatting van de verpleging niet steeds in dezelfde inrichting plaatsvindt als waarin de ter beschikking gestelde voordien werd verpleegd, terwijl bij toepassing van artikel 38c Sr. altijd sprake is van «een» inrichting.

2. Onder d. In *artikel 509j, tweede lid*, wordt evenals in *artikel 509p Sv.* een wijziging van de relatieve competentie van de rechtbank voorgesteld in de door de leden van onderscheiden fracties bepleite zin. Deze wijziging werd reeds besproken in paragraaf 6 van de nota naar aanleiding van het eindverslag. Ingevolge de voorgestelde wijziging is competent de rechtbank die in eerste aanleg heeft kennis genomen van het misdrijf terzake waarvan de terbeschikkingstelling is gelast. Bij de formulering is rekening gehouden met de mogelijkheid dat de terbeschikkingstelling ook door een Hof kan zijn gelast.

2. Onder e. *Artikel 509i Sv.* is in overeenstemming gebracht met de nieuwe voorschriften omtrent de wijze van kennisgeving van gerechtelijke mededelingen in strafzaken (Stb. 1980, 666).

In het voorgestelde *nieuwe derde lid* is het inzage-recht van geneeskundige en psychologische rapporten geregeld. Verwezen zij ook naar een passage betreffende dit onderwerp naar aanleiding van vragen over artikel 509s Sv. in de nota naar aanleiding van het eindverslag.

2. Onder f. De woorden «met gesloten deuren» in *artikel 509m Sv.* zijn overbodig.

Met het voorstel tot schrapping van de vantoepassingverklaring van artikel 275 Sv. in het *tweede lid*, wordt een in de praktijk gegroeide handelwijze van de bijzondere kamer van het gerechtshof te Arnhem om met alle betrokkenen rond een tafel te gaan zitten, hetgeen artikel 275 Sv. eigenlijk niet toestaat, wettelijk mogelijk gemaakt. Het schrappen van de vantoepassingverklaring leidt er echter niet toe dat de in artikel 275 Sv. voorgeschreven gescheiden opstelling tijdens het onderzoek, niet zou kunnen worden toegepast, indien de rechtbank daaraan de voorkeur geeft.

2. Onder g. De voorgestelde aanvulling van *artikel 509n Sv.* voorziet in een leemte, daar de ondertekening in het gewijzigd ontwerp niet was geregeld.

2. Onder h. Daar het in *artikel 509o Sv.* vereiste advies aan een termijn is gebonden, dient het gedagtekend te zijn. Daartoe strekken de voorgestelde wijzigingen in het *derde* en het *vierde lid*.

In het *vijfde lid* wordt met de vervanging van het woord «arts» door het woord «psychiater» een inconsequentie in de gebezigde terminologie opgeheven.

2. onder i. De voorgestelde wijziging van de relatieve competentie van de rechtbank in *artikel 509p Sv.* kwam reeds ter sprake in de toeiichting op artikel 509j Sv.

2. Onder j. De wijzigingen in *artikel 509s, eerste en tweede lid Sv.* strekken tot verwijzing naar het inzagerecht dat bij deze tweede nota van wijzigingen in ontwerp-artikel 509l uitvoerig is geregeld. Dit inzagerecht komt door schrapping van de derde volzin in artikel 509s, eerste lid, ook toe aan de ter beschikking gestelde die van overheidswege wordt verpleegd.

In het *derde lid* van artikel 509s Sv. is door het schrappen van de woorden «zo enigszins mogelijk» een hoorplicht neergelegd. De bepaling is voorts in die zin gewijzigd, dat, indien de ter beschikking gestelde voor het onderzoek verschijnt, zijn verhoor niet aan een van de leden van de rechtbank kan worden opgedragen.

De hoorplicht is in het nieuwe vierde en vijfde lid van artikel 509s Sv. uitgewerkt. Daarbij is er rekening mee gehouden dat een ter beschikking gestelde die niet in staat is op het onderzoek te verschijnen, zich in een ander arrondissement dan dat van de competente rechtbank kan ophouden.

2. Onder k. In *artikel 509w Sv.* is de in artikel 509s geregelde hoorplicht van overeenkomstige toepassing verklaard. Uitgezonderd is echter de mogelijkheid tot overdracht van het verhoor aan – in dit geval – het Hof in het ressort waar de ter beschikking gestelde zich ophoudt. In verband met de specifieke deskundigheid van de penitentiaire kamer van het gerechtshof te Arnhem lijkt dit niet wenselijk.

De wijzigingen in artikel V strekken tot terminologische aanpassingen in de Beginselenwet gevangeniswezen aan het wetsontwerp.

De wijziging in artikel VII betreft een drukfout.

Met de verwijzing in artikel IX worden de aanpassingen aan de toekomstige Wet b.o.p.z. waarin dit artikel voorziet, aangevuld.

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

De Staatssecretaris van Justitie,
M. Scheltema